

Valsts prezidenta dzīvesbiedres Andras Levites uzruna Rīga TechGirls un Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras rīkotajā starptautiskajā hakatonā “Sievietes. Tehnoloģija. Ilgtspējība.”

Publicēts: 08.03.2021.

[Andra Levite](#)

[Rīga TechGirls](#)

Labvakar, cienījamā Andersones kundze un talantīgās, gados un sirdi jaunās hakatona “Sievietes tehnoloģiju pasaulē” dalībnieces!

Cienījamās dāmas un godātie kungi!

Apvienoto Nāciju Organizācija ir nolēmusi 2021. gada Starptautisko sieviešu dienu veltīt vadošos amatos esošajām sievietēm, liekot uzsvāru uz vienādu iespēju panākšanu pēc COVID-19 pārvarēšanas.

Pasaulē nav neviena, kurš būtu palicis neskarts šajā pandēmijas laikā. Kā liecina vairāki pētījumi, tieši sievietes ir pakļautas īpaši lielām grūtībām – sievietēm ir nācies uz saviem pleciem iznest daudz lielāku pienākumu nastu gan darbā, gan mājās.

Starptautiskajā sieviešu dienā mēs novērtējam reālus sabiedriskās, politiskās un ekonomiskās dzīves uzlabojumus, kas radīti sievietēm un ar pašu sieviešu rokām. Taču tas nav iemesls, lai apstātos. Tas ir pamudinājums vēl aktīvāk izzināt jaunas jomas, kur nepieciešami uzlabojumi.

Atliek vien atminēties tās drosmiņas, kuras pirms simt gadiem izcīnīja tiesības svinēt Starptautisko sieviešu dienu. Viņām nevajadzēja ziedus. Vienīgais, ko sievietes lūdza, bija ievērot viņu pamattiesības – tiesības piedalīties un kandidēt vēlēšanās, strādāt īsāku darbalaiku un pašām plānot savas ģimenes nākotni.

Var tikai apbrīnot to izrāvienu, kas panākts tehnoloģiju nozarē. Pastāvīgiem jaunievedumiem labvēlīgie apstākļi un atbildīgāka uzņēmēju attieksme neliks gaidīt uz ekonomiskiem ieguvumiem, ko baudīt varēsīm mēs visi.

Iepriekšējā desmitgadē Latvijai ir izdevies panākt, ka:

- informācijas un komunikācijas tehnoloģiju (IKT) nozarē nodarbināto skaits ir divkārtšojies;
- IKT uzņēmumu skaits ir trīskārtšojies;
- datorspeciālists ir viena no vislabāk atalgotajām profesijām.

Tajā pašā laikā šobrīd:

- liela daļa nozarē strādājošo uzņēmumu sastopas ar lielu kvalificēta darbaspēka trūkumu;
- diemžēl IKT jomā strādājošo sieviešu īpatsvars ir tikai 20 % robežās.

Situāciju vieglāku nepadara arī tas, ka kopumā pēdējos deviņos gados, ja skatāmies uz profesijā strādājošo sieviešu skaitu, daudz nekas nav mainījies, un šis īpatsvars ir vairāk vai mazāk nemainīgs. Nav nekādu ticamu norāžu, ka tas tuvākajā laikā Eiropā un tai skaitā arī Latvijā varētu īpaši mainīties.

Tādēļ nākamajās desmitgadēs mums ir jāpieliek nopietns darbs un jāvelta liela daļa savas izdomas tieši šī jautājuma risināšanai.

Lai cik tas neticami arī neliktos, zinot, ka mokošā pandēmija vēl nav pārvarēta, mēs jau dzīvojam jaunā profesionālajā realitātē. IKT nozare noteikti iegūs no pandēmijas izraisītās ekonomiskās restrukturizācijas. Tā ir izcila iespēja pārliecināt un iesaistīt vairāk sieviešu profesijās, kur notiek darbs ar tehnoloģijām.

Nemācoties no pagātnes, ignorējot to, mēs riskējam nonākt jau agrāk pieredzētās situācijās, un tas ne vienmēr mēdz būt patīkami. II Pasaules kara laikā sievietēm visā pasaulē nācās pārņemt vadību pār rūpnīcām, uzņēmumiem, pašvaldību un valsts iestādēm. Taču krīzei beidzoties – pēc kara – vīriešiem bija atkal nepieciešams darbs un sievietes tika aizsūtītas mājās. Šādas agrāk pieļautas kļūdas mēs vairs nevaram atļauties.

Atklājot šodienas hakatonu “Sievietes tehnoloģiju pasaulē”, mēs ar prieku un cieņu atskatāmies uz digitālajiem izgudrojumiem un jaunievedumiem, ko mums ir devušas ar tehnoloģijām strādājošās sievietes.

Mēs atminamies pasaules un vietējā mēroga zinātnieces, uzņēmējas un izgudrotājas, taču tikpat godbijīgi pateicamies visām neskaitāmajām mammām, skolotājām, medicīnas darbiniecēm, aprūpētājām un sabiedriski aktīvām sievietēm, kuru ikdienas darbs ir pilnīgi neatsverams.

2021. gada Starptautiskās sieviešu dienas moto ir *#NebaidiesJautāt (#ChooseToChallenge)*.

Jaunām meitenēm un sievietēm, kuras urda vēlme izzināt, nepieciešama drošība, vispusīga domāšana, kā arī spēja just un izrādīt līdzjūtību, lai uzdotu pareizos jautājumus. Atbildība par mūsu domām, runām un vārdiem, kā arī darbiem gulstas tikai un vienīgi uz mums.

Nav nozīmes, vai mēs aktīvi iesaistāmies sabiedrībai svarīgos procesos vai stāvam malā, pasaule, kurā mēs dzīvojam, sastāv no mums – no tā, cik pretimnākoši un pieņemoši mēs vēlamies vai nevēlamies būt.

Par laimi, jūs, dārgās un talantīgās šī gada hakatona dalībnieces, gribat kļūt par iedvesmas avotu šobrīd vēl skolas solā sēdošajām meitenēm un esat gatavas ar savu piemēru pierādīt, ka tehnoloģiju un zinātnes lauciņš ir kā radīts sievietēm un jauniešiem.

Skatoties uz jums, uzrunājot jūs, mana sirds gavilē!

Domāju, ka nevienai sievietei vai meitenei nevajadzētu atstāt ar roku jauniem apvēršņiem, ir jāsaņem savs spēks un jānododas pretī

neizzinātajam. Šis hakatons ir lieliska iespēja *paspēlēties*, pamēģināt un pafantazēt – te visi ir draugi, un ikviens būs saprotošs.

Nekautrējieties pārsteigt un apburt savu Latviju, Eiropu un visu pasauli!

Paldies!

<https://www.president.lv/lv/jaunums/valsts-prezidenta-dzivesbiedres-andras-levites-uzruna-riga-techgirls-un-latvijas-investiciju-un-attistibas-agenturas-rikotaja-starptautiskaja-hakatona-sievietes-tehnologija-ilgtspejiba>